

1. maj 2024
Side 1 af 4

Følgeskrivelse for Sundhed og Omsorg budgetmateriale 2025-2028

Hermed fremsendes Sundhed og Omsorgs budgetredegørelse for sektor 3.30 Service for ældre og handicappede.

I den kommende budgetperiode vil for Sundhed og Omsorg være præget af to store udviklingsspor, som får stor betydning for borgerne.

For det første skal der findes *"Nye veje til velfærd"*. Et bredt flertal i Folketinget har indgået en aftale om en ældrereform med fokus på selvbestemmelse for den ældre, tillid til medarbejdere og ledere samt tæt sammenspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund. Aftalen bliver i sensommeren omsat i ny lovgivning med nye og større forventninger til fremtidens ældrepleje. Derudover kommer Sundhedsstrukturkommissionen med deres anbefalinger om organiseringen og indretningen af fremtidens sundhedsvæsen – herunder ikke mindst den nære sundhed. Begge initiativer vil betyde markante ændringer, og det bliver en stor opgave i Sundhed og Omsorg at omsætte ideer, hensigter og implementere initiativerne i organisationen.

For det andet vil det i den kommende periode være nødvendigt at sætte endnu mere fokus på sundhed og forebyggelse i bred forstand for alle aarhusianer fra 0-100 år, så alle har mulighed for at leve et sundt og aktivt liv. *"Sammen om Sundhed"* dækker et ønske i Sundhed og Omsorg om endnu mere fokus og flere indsatser inden for bevægelse, forebyggelse, rehabilitering og øgede indsatser for borgere med kroniske sygdomme. Der vil være fokus på samarbejde med civilsamfund og erhvervsliv.

Væsentlige økonomiske og strukturelle udfordringer

- "Dobbelt demografisk udfordring" og forudsætninger om sund aldring i budgettildelingen
- Behov og mulighed for at fastholde og rekruttere markant mere uddannet personale – forventeligt en stigning på over 25 % i 2033
- Implementering af ældrereform
- Implementering af sundhedsstrukturkommissionens arbejde
- Øget behov for digitale løsninger, velfærdsteknologi og hjælpemidler
- Øget behov for rehabilitering, genoptræning og stærke fællesskaber

Markant flere ældre over 80 år og sund aldring

Sundhed og Omsorg står over for markante udfordringer i de kommende år. Særligt "den dobbelte demografiske udfordring" med flere ældre og især

Sundhed og Omsorg
Økonomi og Borgervelfærd
Aarhus Kommune

Økonomistab
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 30 36 94 61

Sagsbehandler:
Lise Hanghøj

flere af de "ældste ældre" (80 år og over) og muligheden for at fastholde og rekruttere tilstrækkeligt uddannet personale. Om 10 år vil der være behov for 800-900 flere sundhedsfagligt ansatte - en fjerdedel mere end i dag.

1. maj 2024
Side 2 af 4

Flere ældre af de ældste betyder flere plejkrævende ældre på plejehjemmene og i eget hjem. Flere borgere lever længere ofte med komplekse problemstillinger og flere kroniske sygdomme. Forudsætningen om at fremtidens ældre har brug for mindre pleje den så kaldte "sund aldring" betyder, at Sundhed og Omsorg ikke får den fulde compensationen i budgettet, når der kommer flere ældre i Aarhus. Med de nuværende budgetforudsætninger vil Sundhed og Omsorg frem mod 2033 få ca. 300 mio. kr. mindre end det beløb, der tilføres Aarhus Kommune via bloktilskuddet.

Ældrereform og Sundhedsstrukturreform

I den kommende tid skal der implementeres ny ældrereform og sundhedsreform, som betyder behov for større justeringer i økonomien, arbejdsgange, samarbejder og snitflader. Ældrereformen rummer blandt andet øget selvbestemmelse, øget tillid til medarbejdere og ledere og større frisættelse. Desuden ligger der i reformen stor vægt på et tæt sammenspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund. Ældrereformen vil betyde ændret visitation, dokumentation, selvstyrende teams, stort behov for kompetenceudvikling osv. Derfor kan det ikke undgås, at der vil være udgifter forbundet med implementering og drift af nye vilkår på ældreområdet. Aftalen om ældreformen forventes udmøntet i ny lovgivning i sensommeren 2024.

Sundhedsstrukturreformen forventes ligeledes at påvirke Sundhed og Omsorg, når sundhedsvæsenet og den nære sundhed skal gentænkes med nye samarbejder mellem hospitaler, praktiserende læger og kommunerne. Udspillet fra sundhedsstrukturreformen forventes i juni 2024 og skal i sensommer og efterår danne grundlag for en politisk aftale samt ny lovgivning i Folketinget.

Det er vurdering i Sundhed og Omsorg, at de to reformer vil have meget stor indflydelse på økonomi, faglighed og organisering, at der i sensommer og efterår sandsynligvis bliver nødvendigt at lave en række justeringer af budgetbemærkninger og evt. den politiske retning. De nødvendige justeringer vil blive drøftet i Udvalget for Sundhed og Omsorg og præsenteret på fællesmøderne mellem Magistraten og Økonomiudvalg.

Investeringer i digitalisering, velfærdsteknologi og hjælpemidler

Sundhed og Omsorg står overfor stadig voksende rekrutteringsudfordringer. En måde at imødekomme udfordringerne på er at øge investeringerne i velfærdsteknologi og digitalisering, som kan være med til at frigive tid til hos medarbejderne. Det er nødvendigt at udvikle nye innovative og smarte løsninger, og derfor skal kommunale, regionale, civilsamfund, fonde og

private leverandører bidrage til kvalitetsudvikling i velfærden gennem faglig sparring, inspiration og innovation – alt sammen med udgangspunkt i borgernes ønsker.

1. maj 2024
Side 3 af 4

Interessen for velfærdsteknologi skal højnes både blandt borgerne og hos medarbejderne. Derfor skal der fokus på velfærdsteknolog via tilgængelighed, oplysning og kompetenceudvikling, således borgere og medarbejdere er i stand til at kunne bruge og være nysgerrige på velfærdsteknologi.

Nye teknologier og arbejdsredskaber skaber rum til mere faglighed, og imødegå rekutteringsudfordringer og skaber rum for øget selvbestemmelse.

Fælles om Sundhed - øget behov for fællesskaber og forebyggelse.

Et andet element i "den dobbelt demografiske udfordring" med flere ældre og udfordringer med fastholdelse og rekuttering er øget forebyggelse i et 0-100 års perspektiv. Der er behov for mere bevægelse for alle aldersgrupper i foreninger eller individuelt. Flere aarhusianer skal bevæge sig i naturen, på cyklen, i foreninger mv.

Hvis det skal lykkes, er der behov for en bred vifte af tiltag. Det kan være cykelkurser, øget samarbejde med civilsamfundet for at bygge bro mellem den enkelte og bevægelsesfællesskaber, øget fokus på bevægelse blandt socialt udsatte for at reducere uligheden i sundhed osv.

Der vil også være brug for øget fokus på genoptræning og rehabilitering så flere borger kan forbedre eller fastholde deres helbred og funktionsevne – både psykisk og fysisk.

Sundhedsfonden

Sundhedsfonden er tæt knyttet til budgetmodellen med sund aldring og demografi, og spiller en væsentlig rolle i indsatser omkring forebyggelse. Sundhedsfonden er etableret som en udviklingsarena for nye velfærdsløsninger på sundheds- og ældreområdet. Sundhedsfonden skal fremme investeringer i sundhed gennem en offensiv mobilisering af ideer, ressourcer og midler blandt relevante samarbejdspartnere, herunder civilsamfund, serviceleverandører, erhvervslivet, filantropiske fonde og investorer. Formålet med Sundhedsfonden er at investere i indsatser og aktiviteter, der understøtter sund aldring ved at fastholde borgernes fysiske, mentale og sociale funktionsniveau i længere tid. Målet er at reducere eller udskyde behovet for pleje og omsorg.

Christian Budde

Rådmand

/

Christian Boel
Direktør

1. maj 2024
Side 4 af 4